

РЕШЕНИЕ

№ 581

гр. София, 17.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-3, в публично заседание на девети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Венета Цветкова

при участието на секретаря Румяна Люб. Аврамова
като разгледа докладваното от Венета Цветкова Търговско дело №
20221100900499 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 625 и сл. ТЗ.

Производството е образувано по молба по чл. 625 ТЗ от кредитор – Х.П. ЕООД /н/, ЕИК: ***** срещу К.Т. ЕАД, ЕИК: ***** за откриване на производство по несъстоятелност на основание неплатежоспособност, а при евентуалност-свръхзадълженост.

Молителят твърди да има от ответника изискуеми и непогасени парични вземания. Счита, че ответникът е изпаднал в състояние на неплатежоспособност, а при условията на евентуалност – твърди и да е свръхзадължен. Молителят носи тежест да докаже следните факти и обстоятелства: съществуването на вземанията си към ответника по основание и размер, така както са посочени в молбата по чл. 625 от ТЗ, вкл., че те са парични, изискуеми и произтичат от търговска сделка по см. на чл. 286 от ТЗ, от търговската му дейност; че е налице състояние на неплатежоспособност на ответника, изразяващо се в невъзможност на последния да изпълни очертаните в чл. 608 ал. 1 от ТЗ вземания, начална дата на неплатежоспособността на дружеството; че ответникът има достатъчно имущество, с което да могат да се покрият началните разноси по см. на чл. 629б ал. 2 от ТЗ в производството по несъстоятелност, с оглед избягването на хипотезата на чл. 632 ал. 1 от ТЗ, съответно - състояние на свръхзадълженост.

При установяване на горните факти, ответникът носи тежест да докаже следните факти и обстоятелства: 1/ че затрудненията му са временни или 2/ че има имущество, достатъчно за покриване на задълженията му, без опасност за интересите на кредиторите, тоест, че е в състояние да изпълнява задълженията си, възникнали от търговската му дейност.

Ответникът не се ангажира със становище по молбата, същият е уведомен по реда на чл. 50, ал. 2 ГПК, доколкото на адреса по седалище и адрес на управление офис или служители на дружеството не се откриват, а не е налице и друг известен адрес.

Молителят носи тежест да докаже следните факти и обстоятелства: съществуването на вземанията си към ответника по основание и размер, така както са посочени в молбата по чл.625 от ТЗ, вкл., че те са парични, изискуеми и произтичат от търговска сделка по см. на чл. 286 от ТЗ, от търговската му дейност; че е налице състояние на неплатежоспособност на ответника, изразяващо се в невъзможност на последния да изпълни очертаните в чл. 608 ал. 1 от ТЗ вземания, начална дата на неплатежоспособността на дружеството; че ответникът има достатъчно имущество, с което да могат да се покрият началните разноски по см. на чл. 629б ал. 2 от ТЗ в производството по несъстоятелност, с оглед избягването на хипотезата на чл.632 ал.1 от ТЗ, съответно - състояние на свръхзадълженост.

Ответникът носи тежест да докаже следните факти и обстоятелства: 1/че затрудненията му са временни или 2/че има имущество, достатъчно за покриване на задълженията му, без опасност за интересите на кредиторите, тоест, че е в състояние да изпълнява задълженията си, възникнали от търговската му дейност.

На първо място, следва да се посочи, че ответникът като търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2 ТЗ е сред лицата, спрямо които може да се открие производство по несъстоятелност.

На второ място, съдът намира за доказано и обстоятелството, че ищецът е кредитор, притежаващ изискуемо парично вземане по см. на чл. 608, ал. 1, т. 1 ТЗ - породено от или отнасящо се до търговска сделка, включително нейната действителност, изпълнение, неизпълнение, прекратяване, унищожаване и разваляне, или последиците от прекратяването ѝ по следните съображения. Този факт се установява от представените по делото доказателства.

Активната си процесуална легитимация молителят основава на сключен на 20.03.2014 година договор за заем с ответника. Фактическият състав на договора за заем, включен в нормата на чл. 240, ал. 1 ЗЗД, се състои от няколко елемента: 1/ съгласие на страните за предаване от заемодателя в собственост на заемателя на парична сума със задължение на заемателя да я върне при настъпване на падежа; 2/ реално предаване на тази сума от заемодателя на заемателя. В случая, от представения писмен договор, подписан от законния представител на ответното дружество /с оглед вписванията в търговския регистър/ и платежното нареждане на л. 8 /което е от същата дата 20.03.2014 година и е за посочената в договора сума в евро/, както и от извлечението от сметка на ответника в КТБ АД /н//, се установява сключен реален договор за заем и постигнато съгласие между страните относно съществените негови елементи. Видно от договора, страните са уговорили и възнаградителна лихва от 9.25 % годишно, а срокът за връщане на заема е тригодишен от сключване на договора – или – до 20.03.2017 година /вр. чл. 20 от договора/.

По делото не са представени доказателства за погасяване на задължението на ответното дружество в срок или по-късно, нито за каквато и да е част от него, поради което съдът приема, че молителят се легитимира като кредитор с *изискуемо* вземане срещу ответника, както за главницата в размер на заемната сума, така и за възнаградителната лихва.

Следователно, елементите от фактическия състав за сключване на договора за заем, както и настъпването на падежа за връщане на заема, са установени от молителя – заемодател.

Вземанията произтичат безспорно от търговска сделка, включително и тези за лихва. Ето защо, молителят притежава срещу ответника изискуеми парични вземания, породени от търговска сделка по смисъла на чл. 608, ал. 1, т. 1 ТЗ, поради което притежава активна материалноправна легитимация на кредитор да иска откриване на производство по несъстоятелност спрямо ответника.

Съгласно чл. 607а ТЗ материалноправни основания за откриване на производство по несъстоятелност са следните имуществени състояния на длъжника: неплатежеспособност - общо основание, приложимо спрямо всички видове длъжници и свръхзадълженост - специално основание, приложимо спрямо капиталовите търговски дружества по смисъла на чл. 64, ал. 3 ТЗ. В конкретния случай молителят са е позовал на наличието и на двете, предвидени в закона основания за откриване на производство по несъстоятелност – неплатежеспособност и свръхзадълженост, като неплатежеспособността съдът приема за предпочитано основание.

Според чл. 608, ал. 1 ТЗ неплатежеспособен е търговец, който не е в състояние да изпълни изискуемо парично задължение, породено от или отнасящо се до търговска сделка, публичноправно задължение на държавата или общините, свързано с търговската му дейност или задължение по частно държавно вземане. Според чл. 742 ТЗ, свръхзадълженост е налице, когато имуществото на търговско дружество не е достатъчно да покрие паричните му задължения. Едновременно с това, за наличието на неплатежеспособност/свръхзадълженост, предвид нормата на чл. 631 ТЗ, следва да се установи и че затрудненията на длъжника не са временни или че той не разполага с имущество, достатъчно за покриване на задълженията, без опасност за интересите на кредиторите и именно това са причините за неизпълнението. След измененията с ДВ, бр. 105/2016 година, законът установява три презумпции за неплатежеспособност – по чл. 608, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 ТЗ. В конкретния случай не са приложими тези по ал. 2 и ал. 4 от ТЗ, но се установява втората презумпция – предполага се, че е неплатежеспособен онзи търговец, който е спрял плащанията, без значение дали по всички или само на част от изискуемите си задължения стига те да са от вида по изчерпателно изброените в чл. 608, ал. 1 ТЗ. Длъжникът е спрял плащанията, както на изискуеми парични задължения по търговски сделки /вкл. към молителя/, така и на публични задължения. Презумпцията не е оборена в процеса.

Неплатежеспособността е обективно съществуващо имуществено състояние на длъжника, характеризиращо се с трайна невъзможност на същия да изпълни посочено в чл. 608, ал. 1 ТЗ изискуемо парично задължение чрез наличните си парични и други реално ликвидни активи, то е и извън волята на задълженото лице. Тоест, длъжникът следва да установи, че разполага с налични парични средства или непарични активи, които могат в кратък срок да се преобразуват в парични средства /при това на цена, близка до пазарната/, посредством които да покрие своите задължения и което да не доведе до преустановяване на търговската му дейност и засягане интересите на кредитори с още неизискуеми вземания. Релевантните за платежеспособността на длъжника са краткотрайните /текущи/ активи, които се категоризират на материални запаси /суровини и материали, незавършено производство, стоки и готова продукция, предоставени аванси/, краткосрочни вземания /с падеж до 1 година/, краткосрочни инвестиции /акции, облигации, дялове и др. подобни, закупени със спекулативна цел - т.е., за препродажба/ и парични средства /в брой или по банкови сметки/. Краткотрайните активи на предприятието, за разлика от дълготрайните активи, които се използват за повече от един отчетен период /1 година/, участват еднократно в производствения процес, при което за длъжника са налице текущи постъпления, които именно са източник на средствата за погасяване на краткосрочните, съответно текущите,

задължения при едно действащо предприятие. Същевременно, формалното счетоводно класифициране на даден актив като краткотраен не е достатъчно за годността му да служи за обосноваване на платежоспособността на длъжника /самото осчетоводяване не всякога отразява реалността и счетоводните регистри са частни документи на самия длъжник, който има интерес да включва в тях само изгодни за себе си обстоятелства/. Ето защо, независимо от счетоводното класифициране на даден актив като краткотраен, същият е от значение за платежоспособността на длъжника единствено ако реално съществува и ако е реално ликвиден /събираем/ в кратък срок. Съответно - длъжникът е неплатежоспособен, ако не притежава подобни краткотрайни и реално ликвидни активи, достатъчни да покрият всичките му изискуеми парични задължения от вида на чл. 608, ал. 1 ТЗ. За да бъде открито производство по несъстоятелност е необходимо, също така, състоянието на неплатежоспособност /съответно – свръхзадълженост/ да е налице към момента на устните състезания по делото. Относно неплатежоспособността, това означава към този момент да се установи, че длъжникът не разполага с реално ликвидни активи, достатъчни да покрият всичките му установени изискуеми парични задължения и затрудненията му да не са временни по смисъла на чл. 631 ТЗ /влошеното финансово състояние на длъжника следва да има траен характер, който се извлича от цялостен финансово-икономически анализ на дейността в продължителен период назад/. Неизпълнението на изискуемите вземания трябва, също така, да е в пряка причинна връзка с влошеното икономическо състояние, както беше посочено.

С оглед на горното и за да установи релевантните факти, свързани с финансовото състояние на ответното дружество, съдът взима предвид заключението на вещото лице по приетата съдебно-счетоводна експертиза относно финансовите показатели на дружеството, изготвено при съобразяване на доказателствата по делото и счетоводните документи и данни, представени от НАП, поради невъзможност за осъществяване контакт с ответника и липсата на възможност за извършване на проверка в счетоводството му. Заключението е мотивирано и в обхвата на специални знания на вещото лице.

Според заключението на вещото лице, дружеството е deregистрирано по ЗДДС през 2017 година, поради което в изследвания период не са подавани справки-декларации и може да се направи обоснован извод, че търговецът не е осъществявал дейност.

От събраните по делото, включително и служебно от съда писмени доказателства, вещото лице е направило извод за липса на краткотрайни активи на ответника за периода от 01.01.2016 година и до 28.02.2022 година, като липсват доказателства и за налични, но неосчетоводени активи. Поради липсата на краткотрайни активи, за всяка от годините в периода на изследване вещото лице е определило коефициентите на обща ликвидност с нулева стойност. Съобразено е наличието на публичноправни изискуеми задължения в размер на 521 088, 10 лева /в т.ч. главница и лихва/, най-ранното от които с падеж на 31.03.2010 година, а последното – с падеж на 27.12.2016 година, които задължения са за осигурителни вноски и данъчни задължения или имат характер на краткосрочен пасив. При това положение, видно е че за целия период няма краткотрайни активи, с които дружеството да обслужва своите текущи задължения.

Установи се и изискуемостта и съществуване и на вземането на молителя, което към 17.03.2022 година възлиза на 8 444 000 евро главница – заемната сума и 6 333 175, 92 евро-възнаградителна лихва по договора. Същевременно, вещото лице е констатирало и липса на данни за дълготрайни материални активи, като с повечето активи от този вид дружеството се е разпоредило в периода 2007 година – 2008 година. Вещото лице е отразило в заключението и данни за притежавани от несъстоятелния длъжник обикновени поименни акции в 6 дружества, върху които е бил наложен заповест по ДОПК, част от които продадени преди 2016 година, други заповестирани от НАП, но за всички акции вещото лице е констатирало, че са притежавани в дружества в производство по ликвидация или

несъстоятелност, съответно - не развиващи търговска дейност. Следва да се заключи, че тези активи не се установи да имат характер на краткосрочни /такива, държани за търгуване/, а по-скоро са дълготрайни финансови активи, на разположение за продажба, но при всички положения посоченото от вещото лице обосновава заключение, че те не притежават положителна пазарна стойност и ликвидност, за да послужат за погасяване на задълженията на длъжника.

При липса на счетоводни данни, вещото лице е съотнесло установените общо задължения на търговеца към регистрирания капитал и е констатирало, че същите го надхвърлят 306 пъти, от което може да се заключи, че дружеството е абсолютно финансово зависимо. За годините 2016 година и 2017 година дружеството е завършило стопанските години на загуба.

Или, предвид изложеното, съдът кредитира извода на вещото лице относно стойностите на всички коефициенти, за всяка от годините от 2017 година и до 2022 година, а именно, че същите са под референтните стойности, от което може да се заключи, че ответникът е бил в състояние на неплатежоспособност през целия период, като с текущите активи не е имал възможност да покрие своите текущи задължения.

Така се установява, че ответното дружество има сериозни затруднения да посреща краткосрочните си задължения с краткотрайните активи в много дълъг период от време, като е изпаднало в състояние на трайна финансова зависимост. Липсата на доказателства за извършване на стопанска дейност и наети по договор служители след 2016 година сочи на необратимост на влошеното икономическо състояние. Или, дружеството е декапитализирано и зависимо от кредиторите си.

Спиране на плащанията по аргумент от нормата на чл. 608, ал. 1 от ТЗ, произтичащи от търговска сделка по чл. 608, ал. 1, т. 1 от ТЗ, каквито са вземанията на молителя е израз на обективната невъзможност на ответника да покрие краткосрочните си задължения по търговската сделка. Забавата на длъжника, проявена чрез спиране на плащанията към този кредитор, предполага състояние на неплатежоспособност, съгласно законовата презумпция на чл. 608, ал. 3 от ТЗ. Тежестта да обори тази презумпция се носи от длъжника, който не стори това в настоящото производство. Ответникът, който носи доказателствената тежест за това, не ангажира в производството по несъстоятелност доказателства, обуславящи извод, че затрудненията му за извършване на плащанията са временни или че разполага с достатъчно имущество за покриване на задълженията си, без опасност за интересите на кредиторите (по аргумент от чл. 631 от ТЗ).

Налице са всички изискуеми от закона предпоставки за откриване на производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност.

Следва, съответно, да се определи началната дата на неплатежоспособността. В установената практика на ВКС, по реда на чл. 290 ГПК, е възприето, че началната дата съвпада с най-ранния момент, когато длъжникът е спрял да погасява своите задължения по причина на настъпилата обективна невъзможност за това с оглед цялостното му икономическо състояние. Тоест, началната дата е най-ранната, установена по делото дата, към която са налице всички елементи от фактическия състав на неплатежоспособността/свръхзадължеността. Допълнително, практиката е възприела и подхода, при определяне на най-ранната дата да се държи сметка за момента, когато е спряно плащането на изискуемите парични задължения не към един конкретен кредитор, а към всички кредитори /Решение № 220/07.02.2018 година по т. д. № 758/2017 година, ВКС, ТО и др./. С тези уточнения тя се определя според най-ранния падеж на изискуемо непогасено парично задължение, при условие, че към този момент са налице и останалите предпоставки на чл. 608, ал. 1 ТЗ с оглед общото икономическо състояние на длъжника. От заключението на вещото лице е видно, че още през 2016 година длъжникът е имал изискуеми парични задължения, които не е можел да погасява с текущите си активи, като

през 2016 година все още е притежавал краткосрочни активи, макар и недостатъчни. През 2017 година е настъпил падежът на вземането на молителя, поради което размерът на изискуемите задължения на ответника е значително увеличен при липсата на активи и извършвана стопанска дейност. Именно поради това съдът приема, че началната дата на неплатежеспособността е настъпила през 2017 година, но тъй като липсват данни точно в кой точно момент се е случило това, съдът приема, че предпоставките са установени към 31.12.2017 година, когато вече са налице значителни по размер задължения и обективна невъзможност за погасяването им, както и липса на каквито и да е краткотрайни, бързоликвидни активи. Видно е, че в следващите отчетни периоди влошаване на стойностите на коефициентите за ликвидност е необратимо.

При извод за основателност на молбата поради настъпила неплатежеспособност на длъжника, не е налице условие за разглеждане на евентуално наведеното основание – свръхзадълженост.

Както беше посочено, по делото липсват данни за налични активи на търговеца. Според чл. 629б, ал. 4 ТЗ на този етап от производството „налично имущество“ по смисъла на чл. 629б, ал. 1 ТЗ са само наличните парични средства, а не други активи, подлежащи на осребряване, доколкото възможността за предварително осребряване е ограничена с предварителното съгласие на събранието на кредиторите. Отделно, предвид нормите на чл. 193 ДОПК и чл. 43 ЗОЗ налично не може да е и това имущество, което е запорирано по реда на ДОПК или е заложено по реда на ЗОЗ /тъй като изпълнението срещу него не се спира с откриване на производството по несъстоятелност/. В настоящия случай са наложени обезпечителни мерки по ДОПК чрез налагане на заповед върху всички суми по всички банкови сметки, поради което, дори да са налични парични средства, то те не биха могли да бъдат използвани за покриване на началните разноси на производството.

На основание чл. 629б от ТЗ съдът е дал срок на кредиторите да предплатят сума за началните разноси, като им е указал последиците по чл. 632, ал. 1 от ТЗ. Определението е вписано в книгата по чл. 634в от ТЗ, но в определения от съда срок не е предплатена от кредиторите определената сума за покриване на началните разноси, поради което съдът счита, че са налице предпоставките и на чл. 632, ал. 1 от ТЗ.

На молителя следва да се присъдят сторените разноси.

Така мотивиран и на основание чл. 632, ал. 1 ТЗ, Софийски градски съд,

РЕШИ:

Р Е Ш И

ОБЯВЯВА неплатежеспособността на К.Т. ЕАД, ЕИК: ***** и **ОПРЕДЕЛЯ** началната й дата - 31.12.2017 година.

ОТКРИВА производство по несъстоятелност на длъжника К.Т. ЕАД, ЕИК: *****.

НАЛАГА обща възбрана и заповед върху имуществото на К.Т. ЕАД, ЕИК: *****.

ПОСТАНОВЯВА прекратяване на дейността на предприятието на К.Т. ЕАД, ЕИК: *****.

ОБЯВЯВА В НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ К.Т. ЕАД, ЕИК: *****.

СПИРА производството по несъстоятелност на К.Т. ЕАД, ЕИК: *****.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, вр. чл. 621 ТЗ, К.Т. ЕАД, ЕИК: ***** да заплати на Х.П. ЕООД /н/, ЕИК: ***** сума в размер на 900 лв., представляваща направени разноси по делото, а по сметка на Софийски градски съд – сумата от 250 лева – разноси за държавна такса, които следва да се съберат от масата на несъстоятелността.

УКАЗВА на кредиторите, че в случай, че в едногодишен срок от вписване на решението производството не бъде възобновено при условията на чл. 632, ал. 2 ТЗ, същото ще бъде прекратено и ще се постанови заличаване на длъжника.

РЕШЕНИЕТО подлежи на незабавно изпълнение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Апелативен съд - София в седмодневен срок от вписването му в Търговския регистър.

ПРЕПИС от решението да се изпрати незабавно на Агенцията по вписванията за вписване на решението в Търговския регистър, на основание чл. 622 и чл. 624 от ТЗ вр. с чл. 14 от ЗТР.

Решението да се впише в Книгата по чл. 634в от ТЗ, която се води при СГС, ТО.

Съдия при Софийски градски съд: _____